

แนวปฏิบัติในเรื่อง การประเมินและบริหารความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางการให้บริการ

1. การประเมินและบริหารความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางการบริการทั้งหมด ที่สทรณให้บริการแก่ลูกค้า

สทรณกำหนดหลักเกณฑ์ เพื่อตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สำหรับผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางการบริการทั้งหมด ที่สทรณให้บริการแก่ลูกค้าในปัจจุบัน โดยระบุปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงให้ครบถ้วนตามกฎหมาย แสดงถึงวิธีการ รายละเอียดและผลการประเมินความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางการบริการทั้งหมดรวมถึงต้องกำหนดมาตรการบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

2. มาตรการในการบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่อาจเกิดขึ้นก่อนการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ

2.1 กรณีที่สทรณจะออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ รูปแบบใหม่ในการดำเนินธุรกิจ หรือช่องทางหรือกลไกใหม่ในการให้บริการ หรือนำเทคโนโลยีใหม่ หรือเทคโนโลยีที่กำลังพัฒนาไปใช้กับผลิตภัณฑ์และบริการที่มีอยู่เดิมและที่จะมีขึ้นใหม่ สทรณจะระบุและประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่อาจเกิดขึ้นให้แล้วเสร็จก่อนการดำเนินการดังกล่าว และจะกำหนดมาตรการในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะการดำเนินธุรกิจ ปริมาณธุรกรรม และความซับซ้อนของเทคโนโลยี โดยพิจารณา ดังนี้

1) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เป็นช่องทางบริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีลักษณะหรือข้อมูลเกี่ยวกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ ที่สทรณใช้เพื่อเชื่อมโยง ติดต่อ เข้าถึง การสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมหรือการดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน

2) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เป็นช่องทางบริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีลักษณะหรือข้อมูลเกี่ยวกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้หน้าที่รายงานใช้เพื่อเชื่อมโยง ติดต่อ เข้าถึง การสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ หรือการทำธุรกรรมหรือการดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า ซึ่งจัดทำหรือพัฒนาขึ้นใหม่ และจะเริ่มปฏิบัติการขายหรือให้บริการในอนาคต

2.2. สทรณพิจารณาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออุปกรณ์ว่าจะมีความเสี่ยงต่อการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมากน้อยเพียงใด และการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออุปกรณ์นั้น จะมีความเสี่ยงต่อการฝ่าฝืนหรือไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายฯ รวมถึงกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง หรือไม่การระบุและประเมินความเสี่ยงดังกล่าวให้คำนึงถึงลักษณะการดำเนินธุรกิจ ปริมาณธุรกรรม และความซับซ้อนของเทคโนโลยี โดยต้องกำหนดเงื่อนไขในการให้บริการหรือการทำธุรกรรม เช่น จำกัดจำนวนครั้งของการทำธุรกรรม จำกัดประเภทของการทำธุรกรรม หรือจำกัดจำนวนเงินของการทำธุรกรรมที่สามารถทำได้ และควรกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนในการรับลูกค้าหรือรับทำธุรกรรม หรือวิธีการบริหารความเสี่ยงของลูกค้าและติดตามความเคลื่อนไหวของลูกค้า

2.3 สทรณจะนำผลการระบุและประเมินความเสี่ยงตามข้อ 2.2 ไปเป็นหนึ่งในปัจจัยการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรด้วย

2.4 สทรณต้องกำหนดแผนในการตรวจทาน ทบทวน และพัฒนามาตรการบรรเทาความเสี่ยงสำหรับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยอยู่เสมอ

2.5 ในกรณีที่พบว่าการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออุปกรณ์ มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการฝ่าฝืนหรือไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องและสหกรณ์ไม่สามารถกำหนดมาตรการในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงที่เหมาะสมตามข้อ 2.2 ได้ สหกรณ์จะไม่ออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ รูปแบบใหม่ในการดำเนินธุรกิจ ช่องทางหรือกลไกใหม่ในการให้บริการ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ หรือยุติการใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ รูปแบบใหม่ในการดำเนินธุรกิจ ช่องทางหรือกลไกใหม่ในการให้บริการ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการทันที

3. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงฯ สำหรับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกิจหรือช่องทางในการให้บริการ และขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงฯ ก่อนการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ

3.1 ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางในการให้บริการที่สหกรณ์ ให้บริการแก่ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจและลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวทั้งหมดในปัจจุบัน หรือในกรณีที่สหกรณ์จะมีการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่

3.2 ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สำหรับผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ตามข้อ 3.1

3.3 ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมาตรการบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ที่เหมาะสมกับความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์

3.4 ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบการบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์หรือบริการหรือช่องทางในการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะเมื่อสหกรณ์ มีผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่

4. การกำหนดปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงฯ

สหกรณ์ ได้นำปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง มาใช้ประเมินความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกิจหรือช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ ดังนี้

4.1 ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการ

สหกรณ์ฯ ประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาจากลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(ก) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถให้ รับ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนเงินสดที่ผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นสามารถรองรับได้

(ข) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถโอนหรือเปลี่ยนมือให้แก่บุคคลอื่นได้ ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นตามมูลค่าความถี่ ความรวดเร็ว หรือความสะดวก ในการโอนหรือเปลี่ยนมือ

(ค) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถใช้หรือนำไปใช้ได้ในประเทศ ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นหากผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นสามารถใช้ข้ามประเทศได้

4.2 ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการที่อาจมีความเสี่ยงสูง

(ก) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถให้ รับ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในมูลค่าสูง

(ข) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีลักษณะเป็นการรับโอนมูลค่าเงินที่ไม่จำเป็นต้องระบุผู้โอนหรือผู้รับโอน

(ค) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีการทำธุรกรรมแบบไม่เปิดเผยชื่อ

4.3 สหกรณ์ฯ อาจกำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ดังต่อไปนี้ เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงต่ำ หากมูลค่าในการทำธุรกรรมตาม (ก) (ข) และ (ค) เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกิน 50,000 บาท ต่อเดือน

(ก) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่สามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือถอนหรือคืนเป็นเงินสดได้ในระยะเวลาอันสั้น หรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือถอนหรือคืนเป็นเงินสดได้ในมูลค่าต่ำ

(ข) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่ใช่บริการข้ามประเทศและไม่เกิดมูลค่าในต่างประเทศ หรือเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการข้ามประเทศหรือเกิดมูลค่าในต่างประเทศเฉพาะกรณีที่เป็นบริการชำระหนี้ หรือค่าสินค้าหรือบริการที่มีมูลค่าต่ำ

(ค) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่สามารถสะสมมูลค่าเงินได้ในจำนวนมาก และไม่สามารถโอนมูลค่าให้แก่ผู้อื่นได้ หรือโอนได้ในมูลค่าต่ำ

ธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการ

(1) ธุรกรรมของสหกรณ์ พิจารณาจากลักษณะการทำธุรกรรมของสหกรณ์ ว่าเป็นการทำธุรกรรมที่ไม่ใช้เงินสด หรือใช้เงินสด

(2) ช่องทางในการให้บริการ พิจารณาจากการให้บริการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมแบบไม่พบหน้าลูกค้า (Non-face-to-face) และแบบพบหน้าลูกค้า (face-to-face)

ตัวอย่างการประเมินความเสี่ยงของช่องทางการให้บริการ

ช่องทาง	ความเสี่ยง
การให้บริการแบบพบหน้าสำนักงาน หรือสาขาของผู้มีหน้าที่รายงาน	ต่ำ (1 คะแนน)
การให้บริการแบบไม่พบหน้า	สูง (4 คะแนน)
การให้บริการแบบพบหน้าผ่านตัวแทนหรือนายหน้า หรือการให้บริการแบบไม่พบหน้าโดยมีมาตรการในการระบุและพิสูจน์ทราบตัวตน รวมถึงมีมาตรการในการตรวจสอบความเคลื่อนไหวในการทำธุรกรรมของลูกค้า (Customer monitoring system)	ปานกลาง (2-3 คะแนน)

5. การประเมินความเสี่ยงฯ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์

สหกรณ์ จะดำเนินการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สำหรับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ โดยรวบรวมผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และพิจารณาประเมินความเสี่ยงจากปัจจัยความเสี่ยงตามข้อ 3.

5.1 ผลิตภัณฑ์/บริการ

ตัวอย่างเช่น

ผลิตภัณฑ์ และ บริการ	ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงฯ			คะแนน รวม	ผลการ ประเมิน ความ เสี่ยง เบื้องต้น	ความ สอดคล้อง กับลักษณะ ผลิตภัณฑ์ เสี่ยงสูง ตาม กฎหมายฯ	ความ สอดคล้อง กับลักษณะ ผลิตภัณฑ์ เสี่ยงต่ำ ตาม กฎหมายฯ	ผลการ ประเมิน ความ เสี่ยง
	ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ ที่สามารถ ให้ รับ หรือ เปลี่ยนเป็น เงินสดได้	ผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่ สามารถโอน หรือเปลี่ยนมือ ให้แก่บุคคล อื่นได้ และ สะสมมูลค่าได้	ผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่ สามารถใช้ หรือนำไปใช้ ได้ใน ต่างประเทศ					
บัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์	4	4	4	12	สูง	สอดคล้อง (เงินสดมูลค่าสูง)	ไม่สอดคล้อง	สูง
สินเชื่อ	1	1	1	3	ต่ำ	ไม่สอดคล้อง	สอดคล้อง	ต่ำ
หุ้น	4	3	1	8	กลาง	ไม่สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	กลาง

เกณฑ์ในการกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยง

ค่าคะแนนความเสี่ยงในแต่ละปัจจัยจากความเสี่ยงต่ำสุดไปความเสี่ยงสูงสุด คือ 1 - 4 คะแนน

ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงฯ	เกณฑ์การให้คะแนน			
	1	2	3	4
(1) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถให้ รับ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้	ไม่ใช่เงินสดเลย	ใช้ แต่จำกัดวงเงิน ไม่สูง	ใช้ แต่มีการกำหนด วงเงินค่อนข้างสูง	ใช้เงินสดได้โดย ไม่จำกัดวงเงิน
(2) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถโอน หรือเปลี่ยนมือให้แก่บุคคลอื่นได้ และ สะสมมูลค่าได้	ไม่ได้	ได้ แต่กำหนด เงื่อนไขยุ่งยาก หรือวงเงินไม่สูง	ได้ แต่กำหนดเงื่อนไข หรือวงเงินค่อนข้างสูง	ได้ โดยไม่กำหนด เงื่อนไขหรือวงเงิน
(3) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถใช้ หรือนำไปใช้ได้ในพื้นที่ต่างประเทศ	ไม่ได้	ได้ แต่จำกัดวงเงิน ไม่สูง	ได้ แต่มีการกำหนด วงเงินค่อนข้างสูง	ได้ โดยไม่จำกัด วงเงิน

ค่าคะแนนการประเมินความเสี่ยงโดยรวม

ผลิตภัณฑ์/บริการ ความเสี่ยงสูง	10 - 12 คะแนน
ผลิตภัณฑ์/บริการ ความเสี่ยงปานกลาง	6 - 9 คะแนน
ผลิตภัณฑ์/บริการ ความเสี่ยงต่ำ	3 - 5 คะแนน

สรุป ผลการประเมินความเสี่ยงฯ ผลิตภัณฑ์หรือบริการของสหกรณ์ ทำให้ทราบว่าสหกรณ์มีผลิตภัณฑ์หรือบริการ อะไรบ้างที่มีความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำ เพื่อกำหนดมาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยงฯ ของแต่ละ ผลิตภัณฑ์หรือบริการดังกล่าว

ตัวอย่างมาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยง

- 1) ต้องมีการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดทุกครั้งก่อนที่จะรับทำธุรกรรมและปฏิเสธการทำธุรกรรมกับ บุคคลที่ถูกกำหนด
- 2) จำกัดวงเงินในการทำธุรกรรมผ่านช่องทางบริการแบบไม่พบหน้า ไม่เกิน ..... บาท ต่อครั้ง และ ไม่เกิน ..... บาท ต่อเดือน เป็นต้น

5.2 ธุรกรรม/ช่องทางบริการ

สหกรณ์ฯ ได้ดำเนินการรวบรวมธุรกรรม/ช่องทางในการให้บริการที่สหกรณ์ฯ ให้บริการแก่ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ ทางธุรกิจและลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุน ทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ML/TPF) สำหรับธุรกรรม/ช่องทางในการ ให้บริการดังกล่าว พร้อมทั้งได้กำหนดมาตรการบรรเทาความเสี่ยงดังกล่าวแล้ว ซึ่งปรากฏผลการประเมินความเสี่ยงฯ ดังนี้

5.2.1 ลักษณะการทำธุรกรรม

หลักเกณฑ์การพิจารณา

- 1) การทำธุรกรรมที่**ไม่ใช่เงินสด** (การทำธุรกรรมผ่านบัญชีธนาคารและเช็คหรือแคชเชียร์เช็คของ ธนาคาร) จึงพิจารณาว่า ลักษณะการทำธุรกรรมที่**มีความเสี่ยงต่ำ**
- 2) การทำธุรกรรมที่**ใช้เงินสด** จึงพิจารณาว่า ลักษณะการทำธุรกรรมที่**มีความเสี่ยงสูง**

ตัวอย่างเช่น

ธุรกรรม	ผลการประเมิน/ระดับความเสี่ยง	มาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยง
1. การทำธุรกรรมที่ ไม่ใช่เงินสด (การทำธุรกรรมผ่านบัญชีธนาคาร และเช็ค หรือแคชเชียร์เช็คของ ธนาคาร)	ต่ำ	ต้องมีการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ทุกครั้งก่อนที่จะรับทำธุรกรรม
2. การทำธุรกรรมที่ ใช้เงินสด	สูง	- ต้องมีการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ทุกครั้งก่อนที่จะรับทำธุรกรรม - พิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ที่ลูกค้ามาสร้าง ความสัมพันธ์ทางธุรกรรมหรือทำธุรกรรม เป็นครั้งคราว

สรุป ผลการประเมินความเสี่ยงฯ การทำธุรกรรมของสหกรณ์ ทำให้ทราบว่าสหกรณ์มีการทำธุรกรรมลักษณะใดบ้างที่มีความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำ เพื่อกำหนดมาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยงฯ ให้เหมาะสมในแต่ละลักษณะการทำธุรกรรมดังกล่าว

5.2.2 ช่องทางการให้บริการ

ช่องทางการให้บริการ หมายถึง วิธีการหรือช่องทาง ที่สหกรณ์จะนำผลิตภัณฑ์หรือบริการไปสู่ลูกค้า

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

1) ช่องทางการให้บริการ**แบบพบหน้า** คือ ช่องทางการให้บริการผ่านพนักงานของสหกรณ์ ถือว่าเป็นช่องทางในการให้บริการ**ที่มีความเสี่ยงต่ำ**

2) ช่องทางการให้บริการ**แบบไม่พบหน้า** คือ ช่องทางการให้บริการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือการสื่อสารด้วยวิธีอื่นที่ไม่ใช่การพบหน้า เช่น การติดต่อทำธุรกรรมผ่านโทรศัพท์ หรือผ่านแอปพลิเคชัน LINE, Facebook เป็นต้น ถือว่าเป็นช่องทางบริการ**ที่มีความเสี่ยงสูง**

ตัวอย่างเช่น

ช่องทางการให้บริการ	ผลการประเมิน/ระดับความเสี่ยง	มาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยง
1. แบบพบหน้า (การสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมต้องติดต่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ณ สถานที่ประกอบการของสหกรณ์)	ต่ำ	- กำหนดให้การสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจและการทำธุรกรรมแบบพบหน้า ในกรณีที่ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจและลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงสูง - การสมัครขอเป็นสมาชิกของสหกรณ์จะต้องสมัครผ่านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ณ สถานที่ประกอบการของสหกรณ์เท่านั้น - ต้องมีการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดทุกครั้งก่อนที่จะรับทำธุรกรรม
2. แบบไม่พบหน้า (ทำธุรกรรมโดยติดต่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์ผ่านช่องทางบริการ เช่น โทรศัพท์, E-mail, LINE, Facebook เป็นต้น)	สูง	- กำหนดให้การทำธุรกรรมแบบไม่พบหน้า ทำได้เฉพาะผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงต่ำ - การทำธุรกรรมแบบไม่พบหน้า ลูกค้าต้องเคยแสดงตนกับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์แบบพบหน้า ณ สถานที่ประกอบการมาก่อนแล้ว - จำกัดวงเงินในการทำธุรกรรมผ่านช่องทางบริการแบบไม่พบหน้าไม่เกิน ..... บาท ต่อครั้ง และไม่เกิน ..... บาท ต่อเดือน - ต้องมีการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดทุกครั้งก่อนที่จะรับทำธุรกรรม

สรุป ผลการประเมินความเสี่ยงฯ ช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ ทำให้ทราบว่าสหกรณ์มีช่องทางการให้บริการใดบ้างที่มีความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำ เพื่อกำหนดมาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยงฯ ให้เหมาะสมในแต่ละช่องทางการให้บริการดังกล่าว

6. กำหนดมาตรการในการบรรเทาความเสี่ยงฯ สำหรับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการ

หลังจากที่สหกรณ์ ได้ประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สำหรับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ แล้วพบว่า สหกรณ์มีผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการใดบ้าง ที่มีความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำ สหกรณ์ได้กำหนดมาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยงฯ ที่เหมาะสมกับความเสี่ยงของแต่ละผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการดังกล่าว ดังนี้

6.1 กำหนดเงื่อนไขในการให้บริการหรือการทำธุรกรรม เช่น จำกัดจำนวนครั้งของการทำธุรกรรม จำกัดประเภทของการทำธุรกรรม หรือจำกัดจำนวนเงินของการทำธุรกรรมที่สามารถทำได้

6.2 กำหนดวิธีการหรือขั้นตอนในการรับลูกค้าหรือรับทำธุรกรรม หรือวิธีการบริหารความเสี่ยงของลูกค้าและติดตามความเคลื่อนไหวของลูกค้า

6.3 กำหนดวิธีการหรือขั้นตอนที่สามารถระบุและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้าได้

นอกจากนี้ สหกรณ์ได้กำหนดให้มีการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ บริการและช่องทางบริการอย่างสม่ำเสมอทุก 1 ปี ทั้งนี้ ก่อนที่สหกรณ์จะมีการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ สหกรณ์จะดำเนินการระบุและประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TPF ให้แล้วเสร็จก่อนที่จะออกผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางบริการดังกล่าว และกำหนดมาตรการสำหรับการบรรเทาความเสี่ยงด้าน ML/TPF ที่เหมาะสม พร้อมทั้งนำผลการระบุและประเมินความเสี่ยงไปเป็นหนึ่งในปัจจัยการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรด้วย หากไม่สามารถกำหนดมาตรการในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงที่เหมาะสมได้ สหกรณ์จะไม่ออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ รูปแบบใหม่ในการดำเนินธุรกิจ ช่องทางหรือกลไกใหม่ในการให้บริการ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ